

FITXA IDENTIFICATIVA**DADES DE L'ASSIGNATURA**

Codi: 47044
Nom: Colonialisme i societats de frontera en l'Edat mitjana
Cicle: Màster Universitari Oficial
Crèdits ECTS: 3
Curs acadèmic: 2025-26

TITULACIONS

Titulació	Centre	Curs	Període
2282 - Màster Universitari en Història de la Formació del Món Occidental	Facultat de Geografia i Història	1	Segon quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
2282 - Màster Universitari en Història de la Formació del Món Occidental	Materias Optativas	OPTATIVA

COORDINACIÓ

TORRO ABAD JOSEP

RESUM

"Colonialismo y sociedades de frontera en la Edad Media" es una asignatura optativa que se estructura en ocho sesiones temáticas y teórico-prácticas de dos horas. Propone una introducción a las raíces medievales de la *¿divergencia?* europea a través del examen de los diversos procesos de expansión y colonización protagonizados por la Cristiandad latina entre los siglos XI y XV.

CONEIXEMENTS PREVIS**RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ**

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

Es recomendable que los interesados hayan cursado el Grado de Historia o similar. También es muy conveniente que puedan leer textos en inglés.

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENTATGE

-

Aconseguir les competències d'aprenentatge que permeten continuar estudiant en el futur d'una manera que haurà de ser en gran manera autodirigida i autònoma.

Actuar amb autonomia en l'aprenentatge, prenent decisions fonamentades en diferents contextos, emetent judicis sobre la base de l'experimentació i l'anàlisi i transferint el coneixement a noves situacions.

Col·laborar eficaçment en equips de treball, assumint responsabilitats i funcions de lideratge i contribuint a la millora i desenvolupament col·lectiu.

Conèixer i comprendre, des del mateix àmbit de la titulació, les desigualtats per raó de sexe i gènere en la societat; integrar les diferents necessitats i preferències per raó de sexe i de gènere en el disseny de solucions i resolució de problemes.

Contribuir en el disseny, desenvolupament i execució de solucions que donen resposta a demandes socials, tenint en compte com a referent els objectius de desenvolupament sostenible.

Demostrar raonament crític i autocrític en l'àmbit de la titulació, considerant aspectes com ara l'ètica professional, els valors morals i les implicacions socials de les diferents activitats realitzades.

Estar capacitat per a la cerca i crítica de les fonts històriques dels períodes antic, medieval i modern, pròpies del màster.

Posseir les habilitats necessàries per a l'aprenentatge continu, així com per al treball autònom i en equips multidisciplinaris relacionats amb l'estudi, anàlisi i difusió de temes sobre la història de la formació del món occidental.

Proposar solucions creatives i innovadores a situacions o problemes complexos, propis de l'àmbit de coneixement, per a donar resposta a les diverses necessitats professionals i socials.

Saber aplicar els aspectes científics i humanístics indispensables en la investigació històrica referida a la formació del món occidental.

Saber aplicar els coneixements adquirits a la valoració de les fonts i bibliografia històriques pròpies del màster.

Saber aplicar els coneixements i tècniques desenvolupades per les disciplines afins a la història que siguin d'utilitat per al coneixement i valoració dels fets històrics del món occidental.

Saber aplicar els coneixements teoricopràctics adquirits a través de l'elaboració d'un treball final de màster, centrat en l'àmbit específic d'aquest títol, que reflectisca els procediments d'investigació, anàlisi i obtenció de resultats.

Saber comunicar-se de manera efectiva, tant de manera oral com escrita, adaptant-se a les

característiques de la situació i de l'audiència.

Saber integrar coneixements i enfrontar-se a la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, sent incompleta o limitada, incloga reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a una perspectiva de gènere en l'àmbit de

Saber presentar oralment i per escrit els resultats de la investigació en una o diverses de les àrees històriques objecte del màster mitjançant un discurs elaborat i coherent, adaptat als seus destinataris potencials.

Ser capaç d'accedir a eines d'informació en àrees de coneixement afins a la història i utilitzar-les apropiadament en l'àmbit de la investigació històrica pròpia del màster.

Ser capaç d'analitzar les diverses modalitats d'organització social del territori en l'àmbit de la formació del món occidental.

Ser capaç d'aplicar coneixements que aporten una base o una oportunitat de ser originals en la implementació i el desenvolupament d'idees, sovint en un context d'investigació.

Ser capaç d'aplicar els coneixements apresos i les destreses adquirides per a la resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seua àrea d'estudi.

Ser capaç d'aplicar els procediments adequats en la investigació científica sobre la història de la formació del món occidental i l'aplicació responsable dels seus resultats, i assumir els valors democràtics, la diversitat i igualtat humana i la multicultural

Ser capaç d'argumentar els principis de les diferents teories que expliquen els processos històrics que caracteritzen la formació del món occidental.

Ser capaç d'emprar els procediments heurístics i metodològics pertinents per a la construcció del saber històric del món occidental en els períodes antic, medieval i modern.

Ser capaç d'entendre els aspectes referits als diferents models d'organització social, pública i privada, en el context de la formació del món occidental.

Ser capaç d'establir relacions amb algunes de les matèries de caràcter complementari que permeten una especialització en el marc temàtic del màster.

Ser capaç d'explicar la creació i el desenvolupament dels espais polítics i de l'articulació del poder en el marc de la formació del món occidental.

Ser capaç d'identificar la varietat d'ordenaments territorials i institucionals i la seua projecció sobre la societat en la formació del món occidental.

Ser capaç d'implementar nivells elevats d'anàlisi i de síntesi de continguts en el camp de la investigació i exposició de temes històrics i humanístics.

Ser capaç d'integrar coneixements i enfrontar-se a la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, sent incompleta o limitada, incloga reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixement

Ser capaç d'integrar els continguts i les habilitats apresos en el màster en un context geogràfic i mediambiental.

Ser capaç d'integrar en la investigació històrica especialitzada la bibliografia existent i la producció historiogràfica més actual sobre la formació del món occidental.

Ser capaç d'interpretar els problemes relacionats amb el procés d'urbanització en l'àmbit de la formació del món occidental.

Ser capaç d'organitzar i planificar adequadament el treball professional específic de l'historiador en els diversos i potencials escenaris laborals.

Ser capaç de captar la complexitat dels processos socials i els factors que incideixen en la gènesi, desenvolupament i resolució de conflictes en el marc de la formació del món occidental.

Ser capaç de comprendre els mecanismes d'interacció entre els àmbits urbà i rural en el marc de la formació del món occidental.

Ser capaç de comunicar els coneixements i les conclusions del treball investigador característic dels historiadors i les raons últimes que el sustenten a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats.

Ser capaç de valorar la pluralitat d'expressions culturals i religioses en el procés de formació de la societat occidental.

Ser competent en l'ús de les noves tecnologies en relació amb la investigació i difusió de la història de la formació del món occidental.

Ser competent en les capacitats, habilitats, tècniques i eines pròpies del treball investigador dels historiadors en l'àmbit específic del màster.

Ser competent per a escriure i exposar treballs de recerca nous en l'àmbit històric i humanístic, d'acord amb les qüestions de debat essencials i a les exigències formals de l'activitat científica.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Colonias y fronteras en la Edad Media: problemas conceptuales e historiográficos.
2. Resortes expansivos. La "singularidad de Occidente" y las tesis de Mitterauer.
3. Del saqueo a las conquistas: organización, apropiación, reparto.
4. Migraciones campesinas: colonos advenidos y poblaciones desplazadas.
5. Colonización y transformaciones agrarias.

- 6. Servidumbres colectivas: campesinos musulmanes y griegos en el orden feudal.
- 7. Fronteras mercantiles: instrumentos de la primacía comercial.
- 8. Del colonialismo medieval al moderno: conexiones atlánticas.

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Teoria	30,00
Total hores	30,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	0,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	0,00
Estudi i treball autònom	◆
Preparació de classes	◆
Preparació d'activitats d'avaluació	0,00
Resolució de casos pràctics	◆
Total hores	◆

METODOLOGIA DOCENT

- Clases teóricas síncronas con exposición a cargo del profesorado y participación del estudiantado.
- Trabajo autónomo del estudiante: preparación previa de cada clase mediante lecturas programadas.
- Análisis de tipologías documentales en el tramo final de la clase.
- Asistencia seminarios o actividades complementarias programadas por Máster y/o por los profesores.

El professor desenvoluparà en el anexo la oferta docent i els mecanismes de evaluació oportuns.

AVALUACIÓ

Sistema de Evaluación	% Ponderación mínima	% Ponderación máxima
SE1.- Trabajo individual práctico del alumnado	50 %	60 %
SE2.- Memoria de las exposiciones del profesorado	40 %	50 %

BIBLIOGRAFIA

Armstrong, Jackson W.; Crooks, Peter; Ruddick, Andrea (eds.), *Using Concepts in Medieval History. Perspectives on Britain and Ireland, 1100-1500*, Cham, Palgrave Macmillan, 2022.

Balard, Michel y Ducellier, Alain (eds.), *Le partage du monde. Échanges et colonisation dans la Méditerranée médiévale*, París, Publications de la Sorbonne, 1998.

Banaji, Jairus, *A Brief History of Commercial Capitalism*, Chicago, Haymarket Books, 2020.

Bartlett, Robert, *La formación de Europa. Conquista, colonización y cambio cultural, 950-1350*, València, PUV, 2004

Baschet, Jérôme, ¿Un moyen age mondialisé? Remarques sur les ressorts précoces de la dynamique occidentale?, en Remaud, O., Schaub, J.-F. y Thireau, I. (eds.), *Faire des sciences sociales, 2: Comparer*, París, ÉHESS, 2012, pp. 23-59.

Constable, Giles, *et al.*, *¿The Crusading Kingdom of Jerusalem. The First European Colonial Society? A Symposium¿*, en Benjamin Z. Kedar (ed.), *The Horns of Hattin*, Israel Exploration Society, Jerusalén, 1992, pp. 341-366.

Crosby, Alfred W., *Imperialismo ecológico. La expansión biológica de Europa, 900-1900*, Barcelona, Crítica, 1999.

Day, David, *Conquest. How Societies Overwhelm Others*, Oxford, Oxford University Press, 2008.

L¿Expansion occidentale (XIe-XVe siècles). Formes et conséquences, París, Publications de La Sorbonne, 2003.

Fernández-Armesto, Felipe, *Antes de Colón. Exploración y colonización desde el Mediterráneo hacia el Atlántico, 1229-1492*, Madrid, Cátedra, 1993.

Glick, T. F.; Malpica, A.; Retamero, F.; Torró, J., *From Al-Andalus to the Americas (13th-17th Centuries). Destruction and Construction of Societies*, Leiden, Brill, 2018.

Mitterauer, Michael, *¿Por qué Europa? Fundamentos medievales de un camino singular*, València, PUV, 2008.

Muldoon, James (ed.), *The Expansion of Europe. The First Phase*, University of Pennsylvania Press, 1977. [Selección de textos históricos].

Prawer, Joshua, *The Latin Kingdom of Jerusalem. European Colonialism in the Middle Ages*, Londres, Weidenfeld & Nicolson, 1972.

Prawer, Joshua, ¿The Roots of Medieval Colonialism¿, en V. P. Goss (ed.), *The Meeting of Two Worlds. Cultural Exchange between East and West during the Period of the Crusades*, Kalamazoo, Western Michigan University, 1986, pp. 23-38.

Verlinden, Charles, *The Beginnings of Modern Colonization. Eleven Essays with an Introduction*, Ithaca-Londres, Cornell University Press, 1970.